

75è aniversari de la clínica girona

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC Enguany la Clínica

Girona celebra el 75è aniversari de la seva fundació.

Encara que els actes commemoratius se celebren en el

present any, els tràmits fundacionals es venien

realitzant des de l'any 1930, en què l'Ajuntament de la ciutat dona l'aprovació del projecte de construcció del nou

edifici. Amb la inauguració d'aquest Clínica i pel mateix temps també de la que portava el nom de Sant Narcís,

dirigida pel Dr. Bofill, canvia completament el panorama assistencial a la nostra ciutat. Fins aquell moment la

pràctica quirúrgica era exercida només a l'hospital de Santa Caterina, i a les clíniques particulars que regentaven

els Drs. Coll i Dalmau en els seus respectius domicilis particulars; disposant d'uns mitjans, un instrumental i un

personal auxiliar molt diferents del que disposa una clínica moderna. Moderna en aquell moment, que en

comparació a l'organització actual d'aquest centres hospitalaris no té punt de comparació. El Dr. Francesc Coll i

Turbau, que ja venia operant a l'hospital de Santa Caterina i en el seu domicili particular, és el promotor del nou

centre que tot i portar el nom de Clínica Girona, molts el coneixen com la Clínica del Dr. Coll. L'entrada en servei

d'aquella institució coincideix en un moment d'expansió material, social i econòmica de la ciutat. I especialment en

l'inici de la urbanització de la zona on la clínica està ubicada. En el pla de l'Eixample aquella zona rebia el nom de

barri de la Mercè i els carrers que s'hi integraven començaven tot just a prendre forma. La desaparició del

baluard de Sant Francesc obria unes possibilitats molt considerables. Tot i que la muralla del Mercadal s'havia

enderrocat en els primers anys del segle, havien quedat en peu els baluards que la complementaven. Unes

construccions ja totalment inútil, però que el Ram de Guerra conservava en detriment del progrés de la ciutat. El

desembre del 1931 varen ser lliurats al municipi els tres baluards que es mantenien en peu. I el president del

Govern vingué expressament a Girona per donar el cop de maceta que simbolitzava l'inici de l'enderrocament

d'aquelles construccions que, si bé en segles anteriors havien servit per defensar la ciutat, ara eren només una

nosa i un entrebanc pels plans urbanístics que Girona necessitava tirar endavant. El carrer Maragall començava a

prendre forma de veritable carrer. En enderrocar-se el baluard de Sant Francesc de Paula i retallar-se una casa

del carrer de Canaders, el carrer Maragall tingué sortida directa fins la que aleshores s'anomenava Rambla Pi i

Margall, i ara és plaça Catalunya. Fins aquell moment per accedir des del centre de la ciutat a la zona on s'edificà

la clínica s'havia d'anar per la carretera Barcelona, o bé pel carrer Ultònia per trobar la Ronda del Dr. Robert, ara

Pare Claret.

Prop de la nova clínica es trobaven algunes cases unifamiliars, o de planta baixa i un o dos pisos, el convent de

les Adoratrius, i l'Editorial Dalmau Carles, Pla, i el Col·legi Verd que havia estat recentment construït. Molts espais

encara eren omplerts per petites hortes, i fins algun camp de cereals, i pels terrenys no conreuats s'hi podia

veure pasturant un ramat d'ovelles, ramat que tenia el seu corral en una de les primeres cases del carrer de la

Rutlla. El carrer estava alineat; però no tenia pavimentació, ni tan sols en les voreres. L'enllumenat públic hi era

ben escàs. El trànsit motoritzat era mínim.

La presència a la ciutat d'una clínica moderna, i ubicada en un edifici construït ad hoc, cridava poderosament

l'atenció. Recordo com ponderaven les qualitats d'aquelles instal·lacions els familiars de les persones que hi

havien estat ateses. És ben cert que la necessitat crea l'òrgan. Immediatament els serveis del nou establiment

hospitalari foren requerits per la ciutadania. Ja no era necessari desplaçar-se a Barcelona per certes ?

intervencions. El progrés social i econòmic i l'elevació del nivell de vida feia que la gent tingués més cura de la

seva salut i s'anés al metge i si convenia a l'operador, per casos en què abans s'hauria confiat en la recuperació

natural, o amb suportar el patiment, sempre amb el perill ben cert d'un fatal desenllaç.

També aportà una bona clientela a la clínica l'augment de la circulació motoritzada. Fos pel mal estat de les

carreteres, per la deficiència dels mecanismes dels vehicles o per la poca preparació i la temeritat d'alguns dels

conductors poc experimentats, el cas és que es prodigaven els accidents de trànsit. En els diaris de l'època hi

llegim amb una gran freqüència que són atesos a la Clínica Girona víctimes d'accidents de carretera. Si

comparem el nombre de vehicles que circulaven aleshores i el d'ara podríem arribar a la conclusió que la

proporció d'accidents era més elevada que l'actual. Recordem que en aquells anys la matrícula dels vehicles de

motor a la província de Girona estava en els sis mil, inclosos, autos, motos, i tractors. I que les notícies

d'accidents si no eren diàries poc se'n faltava.

En els primers anys de funcionament de la Clínica Girona hi foren atesos alguns accidentats que meresqueren una especial atenció dels mitjans informatius. El mes d'abril de l'any 1935 hi va ser atès el senyor Estanislau Aragó, el qual s'accidentà viatjant en taxi, amb el seu cunyat Santiago Masó. El senyor Aragó en aquell moment era regidor de Cultura de l'Ajuntament de Girona. El cas no va presentar gravetat i feta la primera cura pogué ser donat d'alta.

Més gravetat i també molta més ressonància en els mitjans de comunicació tingué l'accident del príncep rus Ndivani i la baronessa Thissen, ocorregut en el terme municipal d'Albons, el 2 d'agost del 1935. El príncep morí a l'acte i la baronessa va ser internada, en estat molt greu, a la Clínica Girona. La premsa local tingué tema per una colla de dies, i també en l'ambient ciutadà fou tema de conversa i de comentaris aquell tràgic accident. La posició social dels accidentats, la relació familiar del príncep amb el pintor Sert, ja famós, la irregular relació de la parella accidentada, la suposada desaparició de joies de la baronessa, valorades en milions de pessetes, tot atreia l'atenció de la gent d'una Girona en la qual no passava mai res important. La primera impressió era que la baronessa estava en perill de perdre la vida; superada aquesta situació es temia que quedaria desfigurada i que no podria parlar. Finalment, recuperada satisfactòriament, va ser acompanyada a l'estació pels doctors Coll i Riera que amb tant d'èxit l'havien atesa. I emprengué el viatge a Alemanya.

El 13 de juliol del 1936 ingressà a la clínica el senyor Lluís Nicolau d'Olwer, que tot i haver sortit il·lès d'un accident de carretera, havia sofert un atac cardíac que posava en perill la seva vida. Atès pels Drs. Josep M. Muñoz-incorporat a la Clínica després de la mort del Dr Coll- i el cardiòleg Josep M. Bosch, va superar l'afecció i pogué ser donat d'alta després d'uns dies d'hospitalització. Nicolau d'Olwer era governador del Banc d'Espanya, i amb anterioritat havia estat ministre.

En aquests 75 anys transcorreguts des de la seva fundació, la Clínica Girona ha ampliat i modernitzat les seves instal·lacions, els seus serveis, el seu quadre mèdic i el seu instrumental. I la zona urbana on està ubicada s'ha convertit en centre vital de la ciutat.
